

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

Γράφει ο Αντώνης Αμπανίδης → ampanidis@gmail.com



ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ ΚΙΝΑ ΣΧΕΣΗ 160 ΧΡΟΝΩΝ

Συνεχίζοντας τις τελευταίες εβδομάδες το αφιέρωμα σχετικά με τις σχέσεις της Αυστραλίας με άλλες χώρες σήμερα θα αναφερθούμε στην Κίνα. Η Αυστραλία τελευταία έχει επιδείξει έντονη αντικινεζική ρητορική, προκαλώντας το Πεκίνο για την αυξανόμενη επιρροή της στον Ειρηνικό. Άλλωστε δεν είναι τυχαία η επιλογή του Τραμπ, να τοποθετήσει έναν αυθεντικό «αντι-Κινέζο» ως πρεσβευτή των ΗΠΑ στην Αυστραλία. Η μάχη για τον έλεγχο του Ειρηνικού συμβαίνει ακριβώς μπροστά στα μάτια μας και τοποθετεί τόσο την Αυστραλία όσο και την Κίνα σε κατάσταση επισφαλούς αντιπαράθεσης, αν και τα βασικά μέσα ενημέρωσης αρνούνται να δώσουν τη δέουσα προσοχή στο ζήτημα.

Οι πρόσφατες «επιθέσεις» της Αυστραλίας στην Κίνα

Όλα πάραν την κάτω βόλτα προς στο τέλος του περασμένου έτους, όταν η Αυστραλία άρχισε να κατηγορεί την Κίνα για «ξένη παρέμβαση», με τον Πρωθυπουργό Μαλκόμ Τούρμπουλ να δηλώνει ότι η Αυστραλία θα αντικρύσσει την Κίνα για την ανάμεική της στις εθνικές υποθέσεις της Αυστραλίας.

Αργότερα, η Αυστραλία χειροτέρευσε περισσότερο τις σχέσεις της με την Κίνα, αφού η Αυστραλή Υπουργός Διεθνούς Ανάπτυξης Concetta Fierravanti-Wells κατηγόρησε την Κίνα για την κατασκευή «δρόμων προς το πουθενά» στον Ειρηνικό. Ισχυρίστηκε επίσης ότι η Κίνα κατασκευάζει «άχρονα κτίρια» σε ολόκληρη την περιοχή και την αποδοκίμασε γιατί φέρεται να φορτώνει χώρες του Ειρηνικού με αυξανόμενο χρέος που δεν μπορούν να πληρώσουν.

Οι ΗΠΑ «δουλεύουν» εδώ και καιρό πάνω σε μία στρατηγική που στοχεύει συγκεκριμένα την Κίνα, που οποία ονομάστηκε στρατηγική «Άξονας προς την Ασία» υπό τη διοίκηση του Ομπάμα αρχικά. Ως βασικός σύμμαχος της Ουάσινγκτον, έχει νόημα το ότι η Αυστραλία έχει παρόμοιες απόψεις ως προς την εμφανή απειλή της ανόδου της Κίνας στην παγκόσμια σκηνή.

Το θέμα της Ουάσινγκτον με την αυξανόμενη επιρροή της Κίνας στην περιοχή δεν είναι καθαρά οικονομικό. Στην πραγματικότητα, η Συμφωνία Εταιρικής Διαπραγμάτευσης πήταν αναμφισβίτη μία προσπά-

θεια των ΗΠΑ να ενώσουν τους διαπολιτισμικούς συμμάχους τους εναντίον της Κίνας.

Αυτή την σπιγγή, η Κίνα βρίσκεται στη διαδικασία της ενοποίησης ενός μεγάλου μέρους του κόσμου με την πρωτοβουλία One Belt, One Road, ένα μνημειώδες σχέδιο που θα προσπαθήσει να συνδέσει την Κίνα, την Ασία, την Αφρική, την Ευρώπη και τον Ειρηνικό και θα αφήσει πίσω σε μεγάλο βαθμό τις Ηνωμένες Πολιτείες στο μερίδιο του κέρδους.

Ο ρόλος των ΗΠΑ

Στις αρχές Φεβρουαρίου, ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τράμπ δήλωσε ότι σχεδίαζε να διορίσει τον ναύαρχο Χάρις ως πρεσβευτή στην Αυστραλία. Ο Χάρις έχει παρομοίασε την προσπάθεια ανόδου της Κίνας ως ένα «Μεγάλο τείχος από άμμο» και την έχει επανειλημμένα χαρακτηρίσει ως «προκλητική και επεκτατική». Επίσης δήλωσε ανοιχτά το 2014 πως η επικίνδυνη απειλή που αντιμετωπίζει ο κόσμος σήμερα είναι η Βόρεια Κορέα να γίνει σύμμαχος της Κίνας.

Δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι η Αυστραλία θεωρείται το «δεξί χέρι των Ηνωμένων Πολιτειών» στο τμήμα της περιοχής του Ειρηνικού και ότι η Αυστραλία ενεργεί για τα συμφέροντα της Αμερικής ενάντια στην επεκτατική επιρροή της Κίνας. Τωσ τα πρόσφατα υποτιμητικά σχόλια της Αυστραλίας απέναντι στην Κίνα είναι ένα σημάδι αλλαγής της στάσης της στην περιοχή της Ασίας-Ειρηνικού. Αυτός λοιπόν είναι ο λόγος για τον οποίο η Αυστραλία παίζει ολοένα και περισσότερο στρατιωτικό ρόλο στην περιοχή, συμμετέχοντας σε ναυτικές και στρατιωτικές ασκήσεις με τις Ηνωμένες Πολιτείες και τους στενούς συμμάχους της. Μνη ξενάγμε ότι η Αυστραλία βοηθά τις ΗΠΑ από την εποχή του Βιετνάμ έως το Ιράκ. Το 2016 επίσης, τα αυστραλιανά πολεμικά αεροσκάφη συμμετείχαν υπό την πηγεσία των ΗΠΑ σε επιχειρήσεις εναντίον συριακών στρατευμάτων, ως άμεση παραβίαση του διεθνούς δικαίου.

ΟΙ ΚΙΝΕΖΟ-ΑΥΣΤΡΑΛΟΙ ΗΓΟΥΝΤΑΙ ΤΗΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

Κλειδί για τις επιχειρήσεις του κινεζικού κόμματος στην Αυστραλία είναι η κατάρρευση της διαφοροποίησης του Κινεζικού Κομμουνιστικού Κόμματος, της Κίνας και του κινε-



ζικού λαού σε ένα ενιαίο οργανικό σύνολο. Η συγχώνευση σημαίνει ότι οι επικριτές των δραστηριοτήτων του κόμματος μπορούν εύκολα να χαρακτηριστούν και να δεχθούν επίθεση ως αντι-κινεζικοί, αντι-Κινέζοι και σινοφοβικοί. Ωστόσο, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς περί σινοφοβίας, η αυστραλιανή συζήτηση έχει από την αρχή αγκυρωθεί στην κοινότητα των Κινεζο-αυστραλών. Εθνοτικοί Κινέζοι αρθρογράφοι, επιχειρηματίες και ακτιβιστές έχουν πηγθεί στο να τραβήξουν την προσοχή του έθνους στις προσπάθειες του κινεζικού κόμματος να καταστείλει την ποικιλία των απόψεών τους μέσω της παρακολούθησης, του εξαναγκασμού και της εξουδετέρωσης.

Η Αυστραλία είναι ένας σημαντικός δείκτης της παρεμβατικότητας του Κινεζικού Κομμουνιστικού Κόμματος. Κατά την διάρκεια των τελευταίων 18 μηνών, η Αυστραλία έχει συγκλονιστεί από ισχυρισμούς ότι το κινεζικό κόμμα-κράτος εργάστηκε για να χειραγωγήσει κρυφά το αυστραλιανό πολιτικό σύστημα και να καθορίσει το ευρύτερο πολιτικό τοπίο. Υπάρχουν ισχυρισμοί περί πολιτικών δωρητών που συνδέονται με το Πεκίνο οι οποίοι αγοράζουν πρόσβαση και επιρροή, όπι πανεπιστήμια έχουν επιλεγεί ως «προπαγανδιστικά οχήματα», και ότι επιστημονικές έρευνες που χρηματοδοτούνται από την Αυστραλία εκτρέπονται για να βοηθήσουν τον εκουνγχρονισμό του Λαϊκού Απελευθερωτικού Στρατού (PLA). Το ποδιαβόπτο, ένας φιλόδοξος νέος γερουσιαστής, ο Sam Dastyari, εκτέθηκε επειδή παπαγάλισε τις θέσεις του Κομμουνιστικού Κόμματος και επειδή έδωσε συμβουλές σε έναν Κινέζο πολιτικό δωρητή για το πών την παρακολουθούν, προτού εξαναγκαστεί σε πρόωρη απόσυρση. Τα σκάνδαλα μπορεί να φαίνονται περιέργα. Λίγες χώρες στον πλανήτη έχουν επωφεληθεί τόσο καθαρά από την Κίνα όσο η Αυστραλία. Η κοινωνία της Αυστραλίας έχει

εμπλουτιστεί από κύματα Κινέζων μεταναστών και διαμενόντων επί 160 χρόνια. Το εθνικό της εισόδημα αυξήθηκε κατά 13% σε μια μόνο δεκαετία ως αποτέλεσμα της κατασκευαστικής έκρηξης της Κίνας, σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα της Αυστραλίας. Και η επιβράδυνση της άνθησης των πόρων αντισταθμίστηκε από την καταναλωτική δύναμη των 180.000 Κινέζων φοιτητών και εκατομμυρίων τουριστών κάθε χρόνο, μαζί με εκατοντάδες χιλιάδες μετανάστες που έχουν κυρίως ευπηρέπηση στην νέα τους χώρα. Ωστόσο, αυτά είναι τα ίδια τα συστατικά που κάνουν την συζήτηση στην Αυστραλία για την κινεζική επιρροή τόσο ενδιαφέρουσα. Κανές δεν ξέρει τι συμβαίνει όταν ένα μεσαίου μεγέθους, ανοιχτό, πολυπολιτισμικό έθνος αντιστέκεται σε μια αυξανόμενα αυταρχική υπερδύναμη που αντιπροσωπεύει ένα στα δολάρια των εξαγωγών του. Οι αναφορές των μέσων μαζικής ενημέρωσης ρίχνουν φως σε έναν κρυφό κόσμο κινήτρων και απειλών. Όσο περισσότερα μαθαίνουμε, τόσο περισσότερο φαίνεται ότι υπάρχουν ελάχιστα πράγματα που είναι ήπια στον τρόπο με τον οποίο το κόμμα ασκεί ισχύ πέρα από τα σύνορά του.

Αυτό που κάνει ξεχωριστή την αυστραλιανή εμπειρία δεν είναι το πιο κάνει η Κίνα εκεί, αλλά το πώς η Canberra αντιδρά απέναντι στις απειλές του Πεκίνου και την πίεση των τοπικών πηγεών των επιχειρήσεων που ανπουσχούν για οικονομικά αντίοντα. Δεν είναι εύκολο να επιτευχθεί ισορροπία, αλλά οι προσπάθειες της Αυστραλίας να πράξουν έτσι ώστε να πρέπει να παρακολουθούνται στενά από πηγές στην Ουάσινγκτον, το Όκλαντ, την Οτάβα και το Βερολίνο -οι οποίοι μπορεί σύντομα να βρεθούν σε παρόμοια θέση.